

Välkommen

**Information till dig som blivit
GOD MAN eller FÖRVALTARE**

1

Anhörigbehörighet

- Ny lag from 1/7 2017 som innebär att anhöriga får företräda en person som inte längre kan ta hand om sina ekonomiska angelägenheter.
- Den anhörige får göra vardagliga åtgärder som att betala räkningar ansöka om sociala tjänster eller bidrag. Men får inte köpa/sälja bil, fastighet, aktier, ge bort gåvor eller ta lån.
- Som anhörig räknas make/sambo, barn, barnbarn föräldrar, syskon eller syskonbarn. Den som företräder får inte vara under 18 år. Man får visa upp ett personbevis vid banken.
- Överförmyndaren har ingen tillsyn. Den anhörige är skyldig att spara kvitton och dokumentera vad man gjort.

2

Framtidsfullmakt

- Ny lag from 1/7 2017 som innebär att jag kan skriva en fullmakt när jag fyllt 18 år och är frisk. Där styr jag vem som tar hand om vad. Det är den som har fullmakten skriven på sig som bestämmer när den ska träda i kraft.
- Får personen god man så upphör fullmakten.
- Överförmyndaren har ingen tillsyn.

3

Hur får man god man/ förvaltare

- Ansökan- direkt till Tingsrätten
 - egen
 - anhörig
- Anmälan om behov
 - från tjänsteman
 Överförmyndaren gör utredning och skickar till Tingsrätten

4

Vem kan få god man/ förvaltare

- Om någon på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållande behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person, skall rätten, enligt FB 11 kap 4 §, om det behövs, besluta att anordna godmanskap för honom eller henne.
- -God manskap är frivilligt och bygger på samarbete
- -Om det är risk för personens liv eller egendom kan man ansöka om förvalterskap som är tvingande och behöver inte bygga på samarbete

5

Vem betalar arvudet

Huvudregeln är att huvudmannen betalar arvudet om

- Skattepliktig inkomst överstiger 2,65 gånger prisbasbeloppet = 123 225 kr eller
- Tillgångarna överstiger 2 gånger prisbasbeloppet* 93 000 kr
- Ansök alltid om merkostnadsersättning för huvudmannen från Försäkringskassan godmansarvudet är underlag för att söka merkostnadsersättning.

- Skatt och sociala avgifter
- Nedan en länk till överförmyndaren hur du redovisar arvode när det är er huvudman som ska betala arvudet, dvs allt ni som god man som redovisar in preliminärt skatteutdrag och sociala avgifter till skatteverket på en förenklad arbetsgivardeklaration (blankett nr SKV 4805 hos skatteverket)
- <https://edjanster.oestersund.se/Form.aash?tid=6732>

6

Vad ingår i uppdraget?

Hjälper huvudmannen med de saker han eller hon på grund av sin sjukdom inte kan utföra själv samt vad som ingår i förordnandet:

- Bevaka rätt
- Förvalta egendom
- Sörja för person

7

Sörja för person

- Motverka att huvudmannen blir ensam
- Begära kontaktperson
- Besöka sin huvudman och vårdpersonal
- Förvissa sig om att huvudmannen mår bra
- Hjälpa till vid högtidsdagar om anhöriga inte finns
- Se till att andra gör det de ska

8

Bevaka rätt

- Ansöka om bostadsbidrag och handikappersättning
- Ansöka om skuldsanering
- Ingå olika typer av avtal
- Företräda huvudmannen vid uppsägning, försäljning och avyttring av bostad
- Bevaka rätt i dödsbon
- Överklaga beslut
- Ansöka om olika insatser tex annat boende, LSS-insatser, kontaktperson eller överklaga beslut

9

Förvalta egendom

- Sköta inkomster
- Betala räkningar
- Sköta skulder
- Förvalta kapital
- Förvalta fastigheter
- Fickpengar
- Göra budget

10

Förvalta egendom - konton

- Öppet transaktionskonto/Godmanskonto
- Överförmyndarspärade konton

11

FÖRVALTA EGENDOM – vad gäller?

När du blivit utsedd att vara god man och har fått förordnandet *Förvalta egendom*

Du kan hämta hem alla blanketter på hemsidan, <https://www.ostersund.se/omsorg-och-hjalp/god-man-forvaltare-och-formyndare.html> eller få dem via kundcenter (tel 063-14 30 00, svarsgrupp 1)

Du hittar exempel på hur du ska fylla i blanketterna på hemsidan. Kontakta oss på overformyndaren@ostersund.se om du har frågor.

12

Tillgångsförteckning

- I Tillgångsförteckningen ska du skriva in alla din huvudmans tillgångar det datum du blev god man/förvaltare – datumet finns på registerutdraget. Det gäller allt som finns på olika bankkonton, fastigheter, aktier mm.
- Om du upptäcker tillgångar efter att du lämnat in tillgångsförteckningen så hör av dig till Överförmyndarkansliet.
- Tillgångsförteckningen är basen för all redovisning så länge du har uppdraget.
- Var noggrann och bifoga alla handlingar som efterfrågas. Följ checklistan!
- Tillgångsförteckningen ska lämnas in senast 2 månader efter att du blev god man/förvaltare. Alla konton, utom transaktionskontot du använder, ska vara överförmyndarspårade. Läs mer om det på hemsidan. *(Tillgångsförteckning behöver ej lämnas vid byte av god man)*

13

Årsredovisning

- Varje år, senast den 1 mars, ska du redovisa din huvudmans inkomster och utgifter från året innan.
- Årsredovisningen görs från det datum du blev god man till den 31/12 samma år. Året efter redovisar du 1/1-31/12. Om du inte lämnat in Årsredovisningen i tid så kommer du att få en påminnelse. Lämnar du inte in den efter påminnelsen kan du bli tvungen att betala vite (straffavgift) på 4 000 kronor.
- I Januari-februari erbjuder Överförmyndarnämnden och Föreningen för frivilliga samhällsarbetare (RFS) hjälp och utbildning.
- Vid granskningen av din årsredovisning kan din huvudman eller boendet bli kontaktade för att kontrollera uppgifter om exempelvis inköp..
- Till årsredovisningen hör en **obligatorisk redogörelseblankett** som lämnas in tillsammans med din årsräkning. Redogörelsen visar vad du har gjort för din huvudman och används som underlag när vi arvoderar din insats, om du begärt arvode.

14

Slutredovisning

- Ditt uppdrag upphör om din huvudman avlider, om uppdraget upphör efter beslut i tingsrätten eller om det sker ett byte av god man. Då ska du inom en månad lämna en slutredovisning på samma sätt som en årsredovisning och även bifoga en redogörelseblankett.
- Slutredovisningen sträcker sig från 1/1 till det datum ditt uppdrag upphörde.

15

Redogörelse

- Ska lämnas in i samband med årsredovisningen där du beskriver vad du gjort under året. Redogörelsen ska lämnas även om du inte begär arvode.

16

Detta ingår inte i uppdraget

- Det som inte ingår i omfattningen
- Hämta mediciner
- Städa, vattna blommor, hänga upp gardiner
- Promenera, gå på bio, fika
- Påminna om möten, motivera att söka jobb
- Följa med till läkare
- Handla
- Klä på sig, sköta hygien

17

Huvudmannens samtycke

- Skillnad förvaltarskap och godmanskap
- Beslutsförmågan påverkar

18

Överförmyndarnämndens samtycke

- Uttag överförmyndarspärade konton
- Placering i aktier, försäkringar samt andra placeringar än i fonder
- Köp, försäljning och inteckning av fast egendom eller tomträtt
- Köp, försäljning och pantsättning av bostadsrätt
- Uthyrning av fastighet
- Upptagande av lån
- Drivande av rörelse
- Arvskifte

19

Om huvudmannen behöver flytta

- Nytt boende
- Sälja bostad
- Flytt
- Hantering lösöre
- Ut städning

20

Gåvoförbud

- Är huvudmannen beslutsförmögen?
- Sedvanliga presenter
- Större gåvor kan beviljas om bevis att detta gjorts tidigare kan uppvisas

21

Är huvudmannen rätt försäkrad

- Hemförsäkring
- Ändra försäkring vid flytt
- Bil
- Finns onödiga försäkringar
- Ställföreträdaren ansvarig

22

Arvode

- Betalas ut 1 gång per år
- Begäran görs på redogörelse
- Beslut fattas av överförmyndaren
- Grundregeln är att huvudmannen betalar om hen har en inkomst mer än 123 000 kr före skatt eller tillgångar över 93 000 kr.
- Skatt, sociala avgifter
- Kommunen kan komma att betala om huvudmannen har inkomst / tillgångar under dessa belopp

23

Om huvudmannen betalar

- Ansökan om handikappersättning hos försäkringskassan.
- Ansökan om reducerade hemtjänst/vårdavgifter hos kommunen.
- Skatt och sociala avgifter- se information på Skatteverkets hemsida för gode män och förvaltare.

24

Om huvudmannen avlider

- Uppdraget upphör samma dag
- Meddela överförmyndarkontoret
- Överlämna räkningar, tillgångar mm omgående till dödsboet
- Sluträkning ska lämnas
- Behåll handlingar och verifikat i tre år

25

Övrigt

- Hemsidan
- Nyhetsbrev
- Föreningen Frivilliga Samhällsarbetare, försäkring
- Ej anställd av kommunen
- Uppdragsgivare
- Uppdragstagare

26
